

Olsztyn, 7 maja 2020

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.2.3.2020

**Pani
Aneta Wawer
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Prostkach**

ul. 1 Maja 44 B
19-335 Prostki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. 2020 poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach (ul. 1 Maja 44 B, 19-335 Prostki; REGON: 51145229; NIP: 848-16-70-935).
(akta kontroli str. 20)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach nadzorowała **Pani Aneta Wawer**, która od 27 listopada 2005 roku zajmuje stanowisko Kierownika tej jednostki.
(akta kontroli str. 53-54)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego;
- legitymacja służbowa nr 19/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 17 lutego 2020 roku nr FK-IV.0030.125.2020 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach.
(akta kontroli str. 18)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 3 marca 2020 do 6 marca 2020 roku
Odnotowano ją - pod pozycją 1/2020 – w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach.
(akta kontroli str. 19)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka; zasiłku pielęgnacyjnego; specjalnego zasiłku opiekuńczego; świadczenia rodzicielskiego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2018/2019 (od 1 listopada 2018 roku do 31 października 2019 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz. U. z 2020 poz. 224.) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj. Dz.U. 2019 r. poz. 1464) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 111) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy kwartalnych sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych w 2018 roku oraz w 2019 roku, a także na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach dokonano następujących ustaleń:

1. W okresie od 1 listopada 2018 roku do 31 października 2019 roku – z dotacji Wojewody - na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych - wydatkowano ogółem kwotę 3.105.419,50 zł, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono 727.455,46 zł (stanowiło to 23.42 % kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka – kwotę 44.000 zł (44 świadczenia);
 - zasiłek pielęgnacyjny – kwotę 300.537,66 zł (1631 świadczeń);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy - kwotę 92.770,70 zł (152 świadczenia);
 - świadczenie rodzicielskie - kwotę 290.147,10 zł (315 świadczeń).
2. Na podstawie informacji uzyskanych od Kierownika jednostki kontrolowanej ustalono, że na realizację zadań w rozdziale 85502 Gmina Prostki ze środków własnych przeznaczyła:

- od 1 listopada 2018 roku do 31 października 2019 roku środki własne w kwocie 52 243,87 zł
(akta kontroli str. 65-108)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Prostki liczy około 7.300 mieszkańców. Organem właściwym zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w gminie tej jest Wójt Gminy Prostki.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień przez Wójta Gminy Prostki - zgodnie z art. 20 ust.3 ustawy o świadczeniach rodzinnych - **zadania te realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach.**

W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Prostki.

(akta kontroli str. 41-42; 47-52)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu*, nadanego mu w drodze Uchwały Nr XXXVIII.236.2017 Rady Gminy Prostki z dnia 11 kwietnia 2017 roku.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki określał, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych (§ 6)

(akta kontroli str. 21-24)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej*

w Prostkach stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2.2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach z dnia 2 maja 2017 roku w prawie ustalenia tego *Regulaminu*.
(akta kontroli str. 25-37)

Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej. W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane były przez pracownika Ośrodka – zatrudnionego na stanowisku inspektora. Pracownik bezpośrednio podlegał Kierownikowi Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Prostkach. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych.

Pracownik GOPS, zajmujący się realizacją kontrolowanych spraw – w dniu rozpoczęcia kontroli - posiadał zakres czynności zawierający, między innymi, zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ponadto posiadał on stosowne upoważnienie do wykonywania powierzonych mu zadań.

(akta kontroli str. 55-58)

Zadania i kompetencje Kierownika GOPS w Prostkach zostały określone w *Statucie* i w *Regulaminie Organizacyjnym* jednostki kontrolowanej. Kierownik Ośrodka posiadał upoważnienia niezbędne do realizacji kontrolowanych zadań, udzielone przez Wójta Gminy Prostki.

(akta kontroli str. 21-37; 50)

W okresie objętym kontrolą pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach - wykonujący, między innymi, zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych - uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały: sporządzony wykaz oraz przedstawione kontrolerowi certyfikaty.

(akta kontroli str. 59-64)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Gminy Prostki. Budynek jest wolnostojący, posiada dwie kondygnacje. Budynek przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych – nie posiada barier architektonicznych.

Warunki pracy osoby wykonującej kontrolowane zadania określono jako dobre. Inspektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prostkach realizujący, między innymi, zadania z zakresu świadczeń rodzinnych zajmował wraz z osobą zajmującą się świadczeniami wychowawczymi jedno pomieszczenie biurowe (o powierzchni ok. 16 m²). Stanowisko pracy wyposażone zostało w niezbędny sprzęt biurowy oraz urządzenia biurowe umożliwiające realizację zadań.

W pomieszczeniu biurowym zajmowanym przez pracownika wykonującego, między innymi, zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych umieszczono dodatkowe krzesło z przeznaczeniem dla interesantów. Zgłaszający się interesanci mogą tam usiąść, przeprowadzić rozmowę z kompetentnym pracownikiem, w razie potrzeby mogą dokonać wypełnienia lub poprawienia druków.

Na korytarzu (na który wychodzą drzwi pomieszczenia biurowego osoby realizującej kontrolowane zadania) umieszczono stolik i krzesła przeznaczone dla klientów GOPS w Prostkach – interesanci mogą tam usiąść i poczekać na załatwienie ich sprawy, bądź mogą wypełnić niezbędne druki.

Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw przechowywana była w zamykanych na klucz szafach znajdujących się w pomieszczeniu biurowym osoby realizującej kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 38)

Kontrolerowi okazano dokumenty potwierdzające wykupienie licencji na oprogramowanie do obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o świadczeniach

rodziny. Program komputerowy "Amazis – świadczenia rodzinne" został wyprodukowany przez INFO-R Spółkę Jawną.

Ustalono, że pracownik merytoryczny jednostki kontrolowanej posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 43-46)

IV. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynikało, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach prowadził **136** postępowań administracyjnych dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, specjalnego zasiłku opiekuńczego – zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **47** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, w tym **2** postępowania zakończono wydaniem decyzji odmownych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego;
- **40** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (nie wydano żadnej decyzji odmownej);
- **26** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (nie wydano żadnej decyzji odmownej);
- **23** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, w tym **5** postępowań zakończono wydaniem decyzji odmownych min. z powodu przekroczonego kryterium dochodowego.

(akta kontroli str. 109-124)

W okresie objętym kontrolą - w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia rodzicielskiego -w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach prowadzono 3 postępowania związane z: ustalaniem wysokości nienależnie pobranych świadczeń (z czego 2 postępowania dotyczące specjalnego zasiłku opiekuńczego, 1 postępowanie dotyczące zasiłku pielęgnacyjnego) oraz żądaniem ich zwrotu; nie prowadzono postępowań związanych z umorzeniem nienależnie pobranych świadczeń; prowadzono 1 postępowanie dotyczące rozłożenia na raty określonej do zwrotu kwoty zobowiązań powstałych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń (specjalny zasiłek opiekuńczy).

Wpłynęło 1 odwołanie od wydanych decyzji odmownych z zakresu - wyżej wymienionych - świadczeń objętych kontrolą (specjalny zasiłek opiekuńczy).

(akta kontroli str. 118-124)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prostkach skontrolowano akta **20** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **24** postępowania administracyjne - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych - prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach w okresie objętym kontrolą – z zakresu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,

zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego i specjalnego zasiłku opiekuńczego (z uwzględnieniem decyzji odmownych).

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikowi realizującemu kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 125-230)

Kontroli i analizie poddano:

- **5 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
(akta kontroli str. 215-222)
 - 2 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmownej (z powodu przekroczenia kryterium dochodowego);
(akta kontroli str. 223-227)
- **5 spraw** związanych z zasiłkami pielęgnacyjnymi, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 5 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego;
(akta kontroli str. 188-203)
- **5 spraw** związanych ze świadczeniem rodzicielskim, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 5 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do pobierania świadczenia rodzicielskiego;
(akta kontroli str. 204-214)
- **5 spraw** związanych ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **9 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 4 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
(akta kontroli str. 125-143; 154-156; 158)
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem odmownej decyzji administracyjnej (z powodu przekroczonego kryterium dochodowego);
(akta kontroli str. 144-153)
 - 4 postępowania zakończone wydaniem decyzji związanych z uchynieniem decyzji przyznającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, uznaniem wypłaconych świadczeń za nienależnie pobrane i ustaleniem wysokości świadczeń nienależnie pobranych, rozłożenia ich na raty oraz wygaśnięciem decyzji dotyczących rozłożenia na raty.
(akta kontroli str.154-185)

V. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy

Kontroli i analizie poddano akta 2 osób - pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca październik 2019 roku.

Nie wniesiono uwag do sposobu realizacji zadań z tego zakresu.

(akta kontroli str. 186-187)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

VI. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prostkach nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało to z - przedstawionego kontrolerowi - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka.

(akta kontroli str. 40)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż kontrolowane zadania realizowane były zgodnie z przepisami prawa.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Jednocześnie informuję, że stosowanie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Artur Chojecki

(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)